

<b>I. УКРАЇНЬСЬКА МОВА – НАЦІОНАЛЬНА МОВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ</b> .....	7
1. Мова як складова національної ідеології .....	7
2. Українська мова серед інших мов .....	11
3. Мова і мовлення .....	16
4. Походження української мови .....	18
5. Національна та літературна українська мова .....	20
6. Історія української літературної мови. Давні писемні пам'ятки .....	23
7. Функції мови .....	26
8. Мова як система .....	28
9. Стилї сучасної української мови .....	28
10. Мовна норма .....	30
Питання до теми .....	34
<b>II. ЛЕКСИКОГРАФІЯ</b> .....	35
1. Лексикографія (словництво, або словникарство) .....	35
2. Історія української лексикографії .....	35
3. Словник Бориса Грінченка .....	39
4. Словникарська справа 1917 р. – кінця ХХ ст. ....	40
5. Способи укладання словників .....	42
6. Характеристика словників .....	43
7. Енциклопедичні словники .....	44
8. Лінгвістичні (філологічні) словники .....	45
Питання до теми .....	58
<b>III. ЛЕКСИКОЛОГІЯ</b> .....	59
1. Самобутність української лексики .....	59
2. Історична довідка .....	61
3. Лексикологія як мовознавчий розділ .....	61
4. Слово як основна мовна одиниця .....	63
5. Лексичне значення слова і поняття .....	66
6. Групування слів української мови .....	68
7. Типи лексичних значень .....	68
8. Однозначність та багатозначність слів української мови .....	70
9. Пряме і переносне значення .....	75
10. Лексико-семантичні відношення між словами .....	76
11. Лексика української мови з погляду походження .....	92
12. Лексика української мови зі стилістичного погляду .....	106
13. Лексика української мови з погляду вживання .....	112
14. Типові порушення лексичної норми .....	114
15. Нищівне втручання у лексичну систему української мови (30–90-ті рр. ХХ ст.) .....	120
Питання до теми .....	122
<b>IV. ФРАЗЕОЛОГІЯ</b> .....	123
1. Самобутність української фразеології .....	123
2. Поняття фразеології та фразеологізму .....	124
3. Джерела фразеологізмів .....	126
4. Класифікація фразеологізмів .....	127
5. Структура фразеологізму .....	128
6. Лексичний склад фразеологізму .....	128
7. Системні відношення у фразеологізмах .....	129
8. Типові порушення фразеологічної норми .....	130
Питання до теми .....	132
<b>V. ФОНЕТИКА</b> .....	133
1. Специфіка фонетики .....	133
2. Самобутність української фонетики .....	134
3. Історична довідка .....	138
4. Фонетика як мовознавчий розділ .....	140

5. Фонологія.....	141
6. Фонема. Основні функції фонем.....	142
7. Класифікація звуків.....	143
8. Зв'язок звука і значення.....	145
9. Фонетична, фонематична та практична транскрипція.....	149
10. Звукові зміни у мовленнєвому потоці.....	150
11. Склад. Типи складів.....	155
12. Нищівне втручання у фонетичну систему української мови (30–90-ті рр. XX ст.).....	156
13. Типові порушення фонетичної норми.....	158
14. Наголос (акцентуація) в українській мові.....	160
Питання до теми.....	171
<b>VI. МОРФЕМІКА (БУДОВА СЛОВА).....</b>	<b>172</b>
1. Самобутність української морфеміки.....	172
2. Історична довідка.....	174
3. Морфеміка як мовознавчий розділ.....	175
4. Основні поняття морфеміки.....	176
5. Способи членування слів на морфемі.....	178
6. Типи морфем.....	180
7. Способи поєднання морфем.....	182
8. Системні відношення (багатозначність, омонімія, синонімія та антонімія) на рівні морфем української мови.....	183
9. Зміни у морфемній структурі слова.....	185
Питання до теми.....	187
<b>VII. ДЕРИВАТОЛОГІЯ (СЛОВОВІР).....</b>	<b>188</b>
1. Самобутність української словотвірної системи.....	188
2. Історична довідка.....	190
3. Дериواتологія (словотвір) як мовознавчий розділ.....	191
4. Словотвірна система сучасної української мови.....	192
5. Способи творення слів.....	195
6. Нищівне втручання у словотвірну систему української мови (30–90-ті рр. XX ст.).....	199
7. Типові порушення словотвірної норми.....	201
Питання до теми.....	207
<b>VIII. ГРАМАТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. МОРФОЛОГІЯ.....</b>	<b>208</b>
1. Граматика як мовознавчий розділ.....	208
2. Видання граматик української мови.....	210
3. Граматичне значення, граматична форма та граматична категорія.....	211
4. Морфологія як розділ граматики.....	213
5. Основні поняття морфології.....	214
6. Критерії класифікації слів за частинами мови.....	215
Питання до теми.....	217
<b>IX. ІМЕННИК.....</b>	<b>218</b>
1. Самобутність українського іменника.....	218
2. Історична довідка.....	221
3. Іменник як частина мови.....	221
4. Категорія конкретного та абстрактного.....	222
5. Категорія одиничного, збірного та речовинного.....	223
6. Категорія загального і власного.....	224
7. Категорія істоти та неістоти.....	224
8. Лексико-граматична категорія роду.....	225
9. Лексико-граматична категорія числа.....	230
10. Категорія відмінка.....	232
11. Відміни іменників.....	234
12. Групи іменників.....	235
13. Система відмінкових форм іменників I відміни.....	236
14. Система відмінкових форм іменників II відміни.....	238
15. Система відмінкових форм іменників III відміни.....	246
16. Система відмінкових форм іменників IV відміни.....	247
17. Відмінювання множинних іменників.....	248
18. Нищівне втручання у морфологічну систему української мови (30–90-ті рр. XX ст.).....	249
19. Типові порушення морфологічної норми іменника.....	250
Питання до теми.....	251

<b>X. ПРИКМЕТНИК</b> .....	252
1. Самобутність українського прикметника.....	252
2. Історична довідка.....	253
3. Прикметник як частина мови.....	254
4. Семантичні розряди прикметників.....	255
5. Особливості роду, числа і відмінка прикметників.....	256
6. Якісні прикметники.....	256
7. Відносні прикметники.....	260
8. Присвійні прикметники.....	261
9. Перехід прикметників з одного семантичного розряду в інший.....	262
10. Групи прикметника.....	262
11. Відмінювання прикметника.....	263
12. Типові порушення морфологічної норми прикметника.....	264
Питання до теми.....	265
<b>XI. ЧИСЛІВНИК</b> .....	266
1. Історія чисел.....	266
2. Самобутність українського числівника.....	269
3. Історична довідка.....	270
4. Числівник як частина мови.....	271
5. Поділ числівників за значенням.....	272
6. Поділ числівників за будовою.....	272
7. Відмінювання та вживання кількісних числівників.....	273
8. Відмінювання та вживання порядкових числівників.....	281
9. Зв'язок числівника з іменником.....	282
10. Типові порушення морфологічної норми числівника.....	285
Питання до теми.....	286
<b>XII. ЗАЙМЕННИК</b> .....	287
1. Самобутність українського займенника.....	287
2. Історична довідка.....	288
3. Займенник як частина мови.....	288
4. Розряди займенників.....	290
5. Відмінювання та вживання займенників.....	290
6. Типові порушення морфологічної норми займенника.....	302
Питання до теми.....	302
<b>XIII. ДІЄСЛОВО</b> .....	303
1. Самобутність українського дієслова.....	303
2. Історична довідка.....	305
3. Дієслово як частина мови.....	305
4. Дієслівні утворення.....	307
5. Категорії дієслова.....	309
6. Парадигма дієслова. Дві основи дієслова.....	323
7. Дієвідміни дієслова.....	324
8. Архаїчні (атематичні) дієслова.....	325
9. Дієприкметник.....	327
10. Форма на <i>-но, -то</i> .....	335
11. Дієприслівник.....	336
12. Типові порушення морфологічної норми дієслова.....	339
Питання до теми.....	340
<b>XIV. ПРИСЛІВНИК</b> .....	341
1. Самобутність українського прислівника.....	341
2. Історична довідка.....	342
4. Семантико-синтаксичні характеристики прислівника.....	343
5. Морфологічні типи прислівників.....	344
6. Ступені порівняння прислівників.....	345
7. Типові порушення морфологічної норми прислівника.....	345
Питання до теми.....	348
<b>XV. НЕСАМОСТІЙНІ ЧАСТИНИ МОВИ</b> .....	349
<b>СЛУЖБОВІ ЧАСТИНИ МОВИ</b> .....	349
<b>ПРИЙМЕННИК</b> .....	350
1. Самобутність українського прийменника.....	350
2. Історична довідка.....	350

3. Прийменник як частина мови.....	350
4. Морфологічні типи прийменників.....	351
5. Типи прийменників за будовою.....	352
6. Взаємодія прийменника з відмінковими формами.....	352
7. Вибір прийменника в тексті.....	353
8. Особливості прийменникових конструкцій.....	354
9. Типові порушення норми прийменника.....	362
<b>СПОЛУЧНИК</b> .....	362
1. Самобутність українського сполучника.....	362
2. Історична довідка.....	363
3. Сполучник як частина мови.....	363
4. Морфологічні типи сполучників.....	364
5. Типи сполучників за будовою.....	364
6. Типи сполучників за вживанням.....	364
7. Синтаксичні типи сполучників.....	365
8. Особливості вживання сполучників.....	366
9. Типові порушення норми сполучника.....	368
<b>ПРОМІЖНІ ЧАСТИНИ МОВИ</b> .....	368
<b>ЧАСТКА</b> .....	368
1. Історична довідка.....	368
2. Частка як частина мови.....	369
3. Типи часток за будовою.....	369
4. Типи часток за місцем у слові.....	369
5. Морфологічні типи часток.....	369
6. Типи часток за функціями.....	370
7. Типові порушення норми частки.....	371
<b>ВИГУК</b> .....	371
1. Самобутність вигуків.....	371
2. Історична довідка.....	372
3. Вигук як частина мови.....	372
4. Типи вигуків за семантикою.....	373
5. Морфологічні типи вигуків.....	374
Питання до теми.....	374
<b>XVI. СИНТАКСИС</b> .....	375
1. Самобутність українського синтаксису.....	375
2. Історична довідка.....	377
3. Синтаксис як розділ граматики.....	378
4. Словосполука.....	380
5. Речення. Історична довідка щодо терміна „речення”.....	385
6. Поняття про речення.....	385
7. Ознаки речення.....	387
8. Типи речень. Синтаксис простого речення.....	389
9. Головні члени речення.....	396
10. Особливості зв'язку підмета з присудком.....	400
11. Другорядні члени речення.....	402
12. Односкладне речення.....	409
13. Синтаксис складного речення.....	413
14. Складносурядне речення.....	415
15. Складнопідрядне речення.....	416
16. Безсполучникове речення.....	423
17. Багатокомпонентне складне речення.....	424
18. Способи відтворення чужого мовлення.....	427
19. Складні форми організації мовлення.....	429
20. Нищівне втручання у синтаксичну систему української мови (30–90-ті рр. XX ст.).....	432
21. Типові порушення синтаксичної норми.....	434
Питання до теми.....	436
<b>ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА</b> .....	437